

Controversiæ Theologicæ In Ecclesia Lutherana Recentius motæ, Succinctis Thesibus comprehensæ & cum ejusdem Libris Symbolicis collatæ

Editio secunda, Juncto Epilogo, De Instituti hujus ratione & scopo, Rostochii: Literis Joh Wepplingii, An[no] MDCCXVI

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1860418988>

Druck Freier Zugang

RU theol. 1716

Aepinus, Frc. Alb.

J. N. D.
CONTROVERSIAE
THEOLOGICAE
IN
ECCLESIA LUTHERANA

Recentius motæ,
Succinctis Thesibus comprehensæ
& cum ejusdem
LIBRIS SYMBOLICIS
collatæ,

quas,
CONSENTIENTE SUMME REV. FACULTATE THEOLOGICA,
privato disputandi exercitio
suppeditavit

PRÆSES,
D. FRANC. ALB. ÆPINUS,
Log. Prof. Ducal. Publ.

Editio secunda, — 2. Auflage
juncto Epilogo,
De
Instituti hujus ratione & scopo.

ROSTOCHII,
Literis JOH WEPPLINGII, SERENISS. PRINCIP.
& ACAD. Typogr. Añ. MDCCXVI.

1716

NOMINA
Nobilissimorum & Clarissime Doctorum
DNN.
COMMILITONUM,

Qvi hæc Thefes examinarunt,
forte,

*Citra cuiuspiam præjudicium,
hoc ordine collocata,*

DN. Bartholdus Kühn,

Reinsb. March:

DN. Thomas Balthaf. Rollius,

Unna - Marco - Gueßphalus.

DN. Balthasar Frider. Wittenburg,

Neobrandenburgo-Megapol.

DN. Laurent: Johann. Frider. Dihn,

Hagenovienf: Megapol.

DN. Augustus Frider. Woldenberg,

Uthino-Holfatus.

DN. Joh. Bernhard. Güldenzipff,

Biltzigslebia-Thuringus.

DN. Johannes Casparus Lindemann,

Rostoch. Megapol.

DN. Johannes Christian. Burgmann,

Rostoch. Megap.

DN. Vollrath. Frider. Ideler,

Dempz. Megap:

Q. D. B. V.
De
THEOLOGIA & RELIGIONE.

THES. I.

Heologia Systematica, quæ Articulos doctrinæ fidei ex Scripturâ S. collectos ordine concinno disponit, sicque vel concisè vel diffusius tractat, explicat, probat, atque defendit; adeo improbanda & Scholis exterminanda non est, ut propter multiplicem suam utilitatem magnoperè potius sit commendanda.

Videatur

FORM. CONC. Art. Prælim p. 635. Hæc autem non ita accipi debent, --- retineri, & cum fructu legi possunt.

THES. II. Speciatim Theologia Polemica ejus utilitatis est atque necessitatis, ut eadem Ecclesia, pro præsentis ejus statu, carere minime possit, neque sine eâ Theologus officio suo satisfacere queat; quapropter omnino docenda est atque discenda.

Approbant.

LIBRI SYMBOL. in genere, disputando contra errores, & verbis damnamus, rejicimus ut erroneum, similibusque. In specie FORM. CONC. Præfat. p. 630. 631. Ex eâ autem re gravia & perniciose in reformatis Ecclesiis dissidia sunt orta --- corruptelas & errores, qui exorti sunt, effugere & vitare queant. Item p. 636. Necessarium est ad conservandam in Ecclesiâ sinceram doctrinam, --- ut alienas voces vitare discant, & pretiosum à vili secernere possint.

THES. III. Theologia Irregeneratorum, ut in notitia solâ, sed tamen eâ ex Scripturâ S. hausta eidemque conformi, & assensu duntaxat historico subsistat, habitum autem piæ affectionis non includat, tamen habitus *piæ doctrinæ* est, non objectivè tantum, sed & subjectivè, non solo naturali

rali intellectus lumine, sed per illuminationem Spiritus S. acquisitus ac comparatus. Ut igitur illa eatenus vera, & non tantum æquivocè Theologia, aut Philologia duntaxat de rebus divinis dicenda sit.

ita.

FORM. CONC. p. 657. *Etsi humana ratio seu rationalis intellectus hominis - - priusquam à Spiritu S. illuminentur & doceantur.*

Et p. 688. *Scriptura hominis naturalis intellectui - - sed quod idonei sumus, id ex DEO est.*

THES. IV. Istud autem assertum nostrum nullo modo Pelagianismi accusari potest, ut potius contraria sententia, habitum Theologiæ in irrogenitis solis naturalibus intellectus eorummet viribus adscribens, aperte sit Pelagiana.

Sic enim.

FORM. CONC. p. 579. *De hoc negotio hæc est fides, - - quia de spiritualibus examinatur.* Coll. p. 580. *Repudiamus etiam crassum illum Pelagianorum errorem, - - vitam æternam ipse promereri valeat.*

THES. V. Sola Christiana Religio ad salutem æternam homines perducere potest, ut ejus ignaris & extra Ecclesiam Christianam constitutis nulla salutis spes relicta sit.

Ita.

SYMB. ATHAN. *Quicumque vult salvus esse - - absque dubio in æternum peribit.* Et CATECH. MAJ. p. 503. *Proinde ii Articuli nostræ fidei nos Christianos - - neque ullis Spiritus Sancti donis & dotibus illustrati & donati sunt.*

THES. VI. Fundamentum fidei, non solum subjectivè, sed & objectivè sumitur, adeoque totius Religionis Christianæ, est Christus; non amor DEI ac proximi, cum sui ipsius abnegatione.

Ita quippe.

ART. SMALC. p. 304. *Hic primus & principalis articulus est, quod Jesus Christus, - - quæ est in Christo Jesu, in sanguine ejus Rom. 3.*

THES. VII. Quamdiu igitur Pontificii ac Calvinio-Reformati in fundamento doctrinæ fidei, de universalitate scilicet satisfactionis Christi, & per eam solam impetrandâ justificatione & salute, (ut alia de rebus gravissimi momenti inter nos dissidia taceamus) non consentiunt, tam diu Pontificia & Calviniana Religio cum nostrâ Lutherana conciliari nequit,

nequit, nec tentanda ejusmodi conciliatio est, manente in hoc Articulo dissensu.

Iterum.

ART. SMALC. p. 305. De hoc Articulo cedere, aut aliquid contra illum largiri - - - & omnia adversa jus & victoriam contra nos obtinent.

THES. IIX. Adeoque frustra tentatur ejusmodi conciliatio, facto initio à ceremoniarum mutatione, earundemque in Adversariorum gratiam abrogatione, in quam, eo in respectu, consentire nulli possumus.

Docet enim.

FORM. CONC. p. 615. n. IV. Credimus, docemus, & confitemur, quod temporibus persecutionum - - - & hostibus Verbi DEI in nos permiserit. Junctis p. 797. & illis: Rejicimus & damnamus etiam eorum intemperiam, - - - Dissonantia jejunii non dissolvit consonantiam fidei.

THES. IX. Nemo in verà Evangelii doctrinà institutus, desertà eà, quocunque sub prætectu id fiat, minimè omnium temporalis alicujus commodi impetrandi intuitu, ad Pontificiam transire Religionem salvà conscientiam potest, ut potius in eà educati, agnitis crassiss ejus erroribus, ab eà exire debeant.

Monent hoc

ART. SMALC. in App. de Potest. & Prim. Papæ p. 348. Hac cum ita sint, cavere omnes Christiani debent, - - quæ est enim societas lucis & tenebrarum?

THES. X. Hæresis propriè loquendo & in usu recepto non denotat errorem vitæ, sed est error in doctrina, & eà quidem fundamentali, cum pertinaciâ defensio.

Ita sumunt.

AUG. CONF. ut alibi, ita Art. I. p. 9. Damnant omnes hæreses, contra hunc articulum exortas. FORM. CONC. p. 622. Ne tacitâ cogitatione hæreses illa & secta nobis tribuantur, - - - sincera nostra religioni & confessioni contrarium docent. Item p. 390. Hos omnes articulos simul, - - - si modo ipsis anima salus est cordi-

DE
SCRIPTURA SACRA & LIBRIS
SYMBOLICIS.

THES. XI. Theologiæ principium atque norma est solum Verbum DEI scriptum.

Confitetur

FORM. CONC. p. 570. *Credimus, confitemur & docemus, unicam regulam & normam, - - aliud predicet Evangelium, anathema sit. Ut & p. 632. Primum igitur toto pectore - - de omnibus tum doctrinis, tum doctoribus judicare oporteat.*

THES. XII. Ideoque non audiendæ sunt admittendæque, quas Enthusiastæ fingunt jactantque, immediatæ revelationes.

Resciant eas

ART. SMALC. p. 331. 332. *Et in his, quæ vocale & externum verbum concernunt, - - Et satis aliis de his à nobis dictum est.*

THES. XIII. Scriptura S. est Verbum DEI propriè loquendo, neque opponitur Verbo substantiali, quod Filius DEI est; sed eidem subjicitur atque subordinatur.

Sic

FORM. CONC. quemadmodum per universos Libros Symbolicos Verbum DEI & Scriptura S. synonymicè dicuntur; postquam p. 631. in Titulo dictum, de Verbo DEI agendum esse, pag. 632. *Primum igitur, inquit, toto pectore Prophetica & Apostolica scripta Veteris & Novi Testamenti, - - tum doctrinis tum doctoribus judicare oporteat.*

THES. XIV Scripturæ S. competit vis & efficacia divina hominem illuminandi, regenerandi, convertendi, & generatim spiritualiter vivificandi, quæ quidem actu secundo demum in usu sese exserit; extra usum tamen etiam in actu primo illi verè ac indissolubiliter inest.

Hinc

ALLG. CONF. Art. 5. p. II. *Nam per Verbum, & Sacramenta, - - qui fidem efficit. Et ART. SMALC. p. 331. Et in his, quæ vocale & externum Verbum concernunt, - - & neutrum norunt, nec quid statuunt, sciunt. Ut & p. 333. Quid maleis? Enthusiasmus in-fusus est Adamo - - quicquid sine verbo & Sacramentis jactatur, nec spiritus, sit ipse diabolus.*

THES.

THES. XV. Quamquam Scriptura S. unica sit doctrinae fidei regula ac norma; nihilominus tamen Libri nostri Symbolici pro norma professionis doctrinae nobis habentur, ut in controversiis nostrâ in Ecclesiâ exortis ad eundem meritò provocetur, & quicumque illis studio atque pertinaciter contradicunt, non per omnia aut absolutè pro veris Ecclesiæ nostræ membris haberi possint.

Adstipulatur.

FORM. CONC. p. 572. *Ad has rationes paulò ante monstratas --- quod cum unanimi fidei nostræ declaratione pugnet. Et p. 635. 636. Quod enim commemorata scripta, videlicet, Augustanam Confessionem, --- in medium rectè producimus.*

THES. XVI. Minimè verò per hoc Libros Symbolicos Scripturæ S. æquiparamus, aut ejusdem cum illa autoritatis haberi volumus, quin eisdem Scripturæ semper subiciamus.

Fatetur.

FORM. CONC. p. 570. *Reliqua verò sive Patrum sive Neotericorum scripta --- doctrina illa Prophetarum & Apostolorum sincerior conservata sit. Item p. 572. Hoc modo luculentum discrimen --- dogmata cum sacra Scriptura pugnantia rejecta & condemnata sint.*

THES. XVII. Libri Symbolici adèd improbandi atque rejiciendi ex Ecclesiâ nostrâ non sunt, ut potius permagnam illi præstent utilitatem, cujus intuitu necessariò omninò judicandi sunt.

Probat.

FORM. CONC. p. 631. *Primò, ad solidam, diuturnam & firmam concordiam -- in talem usum sua quædam certa symbola semper habuit.*

THES. XIX. Obligatio Doctorum Ecclesiæ ad Libros Symbolicos, sive formali juramento fiat, sive subscriptione, non limitatè fieri, sed categorica & absoluta esse debet, siquidem illi Scripturæ S. consentanei sunt.

Vult ipsum

FORM. CONC. p. 635. *Quicquid enim hætenus de compendiaria hujus potyposi sane doctrina --- quatenus probanda sunt & recipienda.*

THES. XIX. Quemadmodum œcumenica illa Symbola: Apostolicum atque Nicenum, vel si mavis Constantinopolitanum; ita & Athanasianum in Ecclesiis nostris receptum, ideoque pro vero Symbolo agnoscendum est.

Ita requirit.

FORM. CONC. p. 571. *Et quia statim post Apostolorum tempora, ---*

A3

qua

qua contra illorum sententiam unquam in Ecclesiam DEI sunt in-
 vecta. Nec non p. 631. Et quia jam olim sincera Christi doctrina
 --- perspicue & solide refutantur.

THES. XX. Tot novis hodiè controversiis exorientibus, vel saltem
 resuscitatis, quæ sopitæ jamdudum erant, utile Ecclesiæ nostræ foret, ad
 eas componendas & tollendas, nova contra novos & renovatos errores
 Symbola condere. Conferatur.

FORM CONC. p. 630. 631. Fateri tamen oportet, nonnullos Theologos,
 --- errores qui exorti sunt, effugere & vitare queat. Item p. 636.
 Necessarium est ad conservandam in Ecclesia sinceram doctrinam, --
 alienas voces vitare discant, & pretiosum à vili secernere, possint.
 Præcipue p. 637. Etsi autem paulò antè commemorata scripta pio
 Lectori --- de controversiis articulis unanimis fuerit, esseque per-
 petuò debeat, decisio atque sententia.

DE DEO.

THES. XXI. Notitia DEI naturalis ad salutem æternam consequen-
 dam homini, pro præsentè corruptionis omnium statu, nullatenus suffi-
 ciens est. Id docet.

CATECH. MIN. p. 371. Credo, me propriis rationis meæ viribus ---
 & pervenire nullo modo posse. Et CATECH. MAJ. pag. 497. 498.
 Ubique enim gentium Spiritus Sanctus Verbum DEI prædicare
 non sinit, --- citra ejus opem & operam nemo ad Christum
 Dominum pervenire potest.

THES. XXII. Doctrina de Mysterio S. S. Trinitatis, quod in unâ
 essentiâ sint tres personæ divinæ, Pater, Filius atque Spiritus S. ad fidem
 & salutem cognitu credituque est necessaria.

Videatur

SYMB. ATHAN. Quicumque vult salvus esse, --- Qui vult ergo sal-
 vus esse, ita de Trinitate sentiat. Propterea & AUG. CONF.
 p. 9. damnat omnes hæreses contra hunc Articulum exortas. Ad-
 datur CATECH. MAJ. p. 504. Per hujus doctrinæ cognitionem
 --- vix unquam satis discemus aut docebimus.

THES. XXIII. Termini, quibus in proponendo & declarando My-
 sterio S. S. Trinitatis utitur Ecclesia, uti sunt: Trinitas, essentia, Persona,
 consubstantialis, & his similes; non sunt explodendi, ob exi-
 mium,

mium, quem in hac doctrina habent, usum, propter quem à multis inde seculis adhibiti fuerunt, & in nostris quoque Symbolis adhibentur.

Nempe

SYMB. ATHAN. p. 2. *Fides autem catholica hac est - - - neque substantiam separantes.* AUG. CONF. Art. 1. p. 9. *Ecclesia magno consensu apud nos docent, - - - sed quod propriè subsistit.* ART. SMALC. p. 303. *Pater, Filius & Spiritus Sanctus, - - qui creavit cælum & terram.*

THES. XXIV. Quandoquidem tres personæ divinæ sunt *ἑκείνοι* ut eadem numero ipsa essentia Patris sit etiam essentia Filii atque Spiritus Sancti, nulla inter easdem fingenda est inæqualitas, aut unitus sub altera subordinatio.

Id quod etiam prohibet

SYMB. ATHAN. p. 3. *Et in hac Trinitate nihil prius, aut posterius, - - & Trinitas in unitate, & unitas in Trinitate veneranda sit.* AUG. CONF. Art. 1. p. 9. *Et tamen tres sint personæ, ejusdem essentia & potentia, & coeternæ.*

DE HOMINE PECCATORE.

THES. XXV. Non sunt tres essentielles hominis partes, sed duæ tantum, videlicet anima rationalis atque corpus organicum.

Has duæ tantum agnoscit

FORM. CONC. p. 573. 574. *DEus enim non modò Adami & Hevæ corpus & animam - - - animas & corpora nostra, creaturas & opus suum esse agnoscit.*

THES. XXVI. Imago DEI primo homini concreata, primaria & *κατ' ἐξοχήν* dicta, cujus amissæ in locum peccatum originale successit, consistebat, non in essentia spiritali animæ ejusque facultatibus essentialibus: intellectu & voluntate; sed in sapientiâ, justitiâ & sanctitate.

Ita.

APOL. A. C p. 53. 54. *Quid est autem justitia? - - - ipsa similitudo DEI, quæ homini indita est à DEO.* Item FORM. CONC. p. 640. *Deinde quod sit per omnia - - atque justitiâ creatus fuerat.*

THES. XXVII. Unde consequitur, imaginem divinam in primis hominibus fuisse donum aliquod accidentale, minimè verò ad essentiam illorum pertinuisse, aut substantiale in iis fuisse donum.

B

Confe-

Conferatur etiam

FORM. CONC. p. 573. *Credimus, docemus, & confitemur, quod sit aliquod discrimen - - - abs quo peccato homo conditus est.*

THES. XXIX. Multò minus dici potest, imaginem divinam consistere in tribus substantiis, tanquam partibus essentialibus hominis, corpore, anima ac spiritu, quæ Trinitatem Personarum divinarum in unâ essentiâ representarent.

Nam & hoc contrariatur.

APOL. A. C. II. cc. p. 53, 54. & FORM. CONC. p. 573.

THES. XXIX. Quoniam primus homo ad imaginem DEI conditus fuit, non potuit in eo malum æque atque bonum fuisse, nisi DEum mali Creatorem dicere velis, siquidem quod ab initio primus homo tanquam positivum quid in se habuit, à DEO habuit.

Contra

AUG. CONF. Art. XIX. p. 15. *De causa peccati docent - - - ex se ipso loquitur.* Et APOL. p. 219. 220. *Articulus XIX. recipiunt adversarii, - - - ex propriis loquitur.* Conf. FORM. CONC. p. 639. n. 2.

THES. XXX. Quemadmodum imago divina in primo homine non fuit substantia; ita nec peccatum originis, quod ejus amissæ in locum successit, & per carnalem generationem cum naturâ hominis propagatur, substantiale aliquid in homine est.

Ita.

FORM. CONC. p. 576. n. VII. *Contra autem rejicimus etiam falsum dogma Manichæorum, - - - quemadmodum venenum & vinum miscentur.* Et n. IX. X. p. ead. seq. *Rejicimus etiam atque damnamus, ut Manichæum errorem - - - & inter alia peccata, quæ actualia vocantur, melius intelligi possit.* Iterum p. 643. 644. *Vera autem hac doctrina etiam ab alterâ parte - - - hominis corrupti propria essentia, corpus aut anima, aut homo ipse.*

THES. XXXI. Peccatum Originale est veri nominis peccatum, & suâ natura mortis atque damnationis meritum.

Ita.

AUG. CONF. Art. II. p. 9-10. *Item docent, quod post lapsum Adæ - - - qui vitium originis negant esse peccatum.* Et FORM. CONC. p. 639. 640. *Primo: quod hoc hereditarium malum - - - naturâ filii iræ sumus, ut Apostolus testatur.* Iterum pag. 640. 641. *Præterea, quod*

quod peccatum originale in humana naturâ - - - miseros mortales sæpe in varia & atrocia scelera præcipitat.

THES. XXXII. Opera Legi divinæ licet conformia, nisi ex verâ fide proveniant, in relatione ad complacentiam divinam verè bona non sunt, sed peccata. Ut frustrâ se dent, qui amorem DEI & proximi urgent, neglectâ fide.

Videatur

FORM. CONC. p. 700. *Sed & hoc extra controversiam est, quomodo, & quâ de causâ - - si modo persona illius opera DEO placere & accepta esse debent.* APOL. A. C. p. 83. *Postquam igitur fide iustificati & renati sumus, incipimus - - nisi postquam fide apprehendimus misericordiam.*

THES. XXXIII. Quanquam peccata infirmitatis renatis ac fidelibus propter meritum Christi, quod fide apprehendunt, non imputentur; verè tamen peccata sunt, in se suâque naturâ mortis meritoria, nec ullus eorum in hac vitâ à peccato ipso immunis est.

Videatur

APOL. A. C. p. 90. *Si renati postea sentire deberent, se acceptos fore - - excluso propitiatore & mediatore Christo.* Item & ARTIC. SMALC. p. 336. *Et etsi peccatum in carne nondum planè ablatum - - non vult imputare, nec meminisse.*

THES. XXXIV. Qui gratiæ divinæ revocatrici peremptorium quendam terminum præfigunt, frustra provocant ad indurationem. Non enim DEUS causa indurationis est, neque indurati ab universali ejus benevolentia ac voluntate antecedente eximuntur, neque etiam omnis omnino gratia iisdem subtrahitur.

Ita

FORM. CONC. p. 820. 821. *Sed & hoc magnâ curâ considerandum est. - - - quæquam ad damnationem prædestinaverit, ut ille nullo modo salutem consequi possit.*

THES. XXXV. Homines peccato corrupti & Spiritus Sancti lumine non illuminati, quales sunt omnes extra Ecclesiam Christianam constituti, naturalibus intellectus sui viribus verum quidem DEUM agnoscere possunt; non autem possunt eum rectè debiteque agnoscere, multò minùs salutariter.

Expresse

FORM. CONC. pag. 657. *Etsi humana ratio, seu naturalis intellectus*

B 2

hominis

*hominis obscuram aliquam - - Non est intelligens, non est requi-
rens DEum. Et p. 659. Hæc referantur etiam omnes sanctorum præ-
cationes, - - ut doctrinam divinam recte capere & discere queat.*

DE CHRISTO.

THES. XXXVI. Notitia expressa de Christo ad fidem & salutem sim-
pliciter necessaria est, ita ut sine illâ nec credere nec salutem æternam adi-
pisci quisquam possit.

Ita

SYMB. ATHAN. p. 3. 4. *Sed necessarium est ad æternam salutem - -
Hæc est fides Catholica, quam nisi quisque fideliter firmiterque cre-
diderit, salvus esse non poterit. Et CATECH. MAJ. p. 495. Quin
etiam totum Evangelium, quod predicamus, - - nunquam satis
perdiscere possumus.*

THES. XXXVII. Christus non habet duo corpora: cœleste alterum,
quod de cœlo secum attulerit, alterum terrestre, quod ex Mariâ assumsit;
sed hoc unum tantum, quod assumsit non solum in, sed & ex Maria.
Solum hoc agnoscunt

SYMB. APOST. p. 1. *Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Ma-
ria Virgine. Item SYMB. NIC. Descendit de cœlis & incarnatus
est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine. Ut & SYMB. ATHAN.
p. 4. Homo ex substantia Matris in seculo natus. Nec minus ALLG.
CONF. Art. III. p. 10. Verè homo, natus ex virgine Maria. Tan-
dem & FORM. CONC. p. 623 828. rejicit atque damnat Anabapti-
sticum errorem: Quod Christus carnem & sanguinem suum non à
Maria virgine assumsit, sed à cœlo attulerit.*

THES. XXXVIII. Controversiæ de unionē personali duarum natura-
rum in Christo, deque communicatione idiomatum, non sunt tam levis
momenti, uti quibusdam videntur, quin de personâ & satisfactione Chri-
sti rectè sentire non possit, qui hic præfractè & cum pertinaciâ errat, post-
quam ostensæ sunt ipsi, quæ ejus ex errore necessariò fluunt, consequentiæ,
& unitatem personæ Christi negantes, & satisfactionis ejus virtuti dero-
gantes.

Agnoscit

FORM. CONC. Art. IIX. tot. p. 606. squ. p. 762. squ. Hinc & errores
contrà repudiat atque damnat p. 610. squ.

THES. XXXIX. Satisfactio Christi universalis est, præstita & pro
omnibus

omnibus peccatoribus, & pro peccatis cunctis, ut adò nec ipsi indurati,
neque peccatores in Spiritum S. ab eà exclusi sint.

Expresse

*ALLG. CONF. p. 25. Nam passio Christi fuit oblatio & satisfactio - - -
consummavit in perpetuum sanctificatos.*

DE GRATIA SPIRITUS S. APPLICATRICE.

THES. XL. DEus hodiè neminem ad gratiam & salutem vocat, nisi
per Verbum scriptum, lectum aut prædicatum, perque Sacramenta, utpote
media ad istum finem ordinata.

Sic

*ART. SMALC. p. 331. Et in his quæ vocale & externum Verbum con-
cernunt, - - - & neutrum norunt, nec quid statuunt, sciunt.
p. 332. Hoc in universum antiquus est Satanas & serpens - - . glori-
antur, Spiritum se accepisse sine prædicatione Scripturarum? Pag.
333. Quid multis? Enthusiasmus insitus est Adamo - - - quicquid
sine Verbo & Sacramentis jactatur ut spiritus, sit ipse diabolus.
Etiam CATECH. MAJ. pag. 496. Siquidem neque ego, neque tu
quicquam de Christo scire possemus - - - ut ejusmodi thesauri nos
faceret compotes.*

THES. XLI. Hinc etiam reliquos gratiæ actus Spiritus Sanctus non
immediatè hodiè in hominibus exercet, sed mediante Verbo & per Ver-
bum, tanquam instrumentum ad hoc ordinatum sive medium, homines
illuminat, convertit, ac ad veram poenitentiam ducit.

Expresse ita.

*FORM. CONC. p. 579. 580. Conversionem autem hominis operatur Spi-
ritus sanctus, - - - cujus unius & solius opus est hominum conversio.
Et p. 581. Rejicimus etiam damnamusque Enthusiastarum errorem
- - - illuminare, justificare & salvare. Iterumque p. 670. Pro-
pterea DEus pro suâ ineffabili bonitate & clementiâ curat - - atq;
in ipsis & velle & perficere operari vult. Tandem & p. 672. Ac si
homo quispiam neque Verbum DEI audire, - - - sed in tenebris in-
fidelitatis suæ relinquitur, & pereat.*

THES. XLII. Locum Rom. X, 17. ἡ πίστις ἐξ ἀκούσεως, Lutherus, non
ad

ad verbum quidem, rectissime tamen vertit: Der Glaube kommt aus der Predigt / propter vers. 24. ac ne internum, quod fingunt, Enthusiastarum Verbum subintelligatur.

Conferantur

ART. S. M. A. L. C. II. ad Th. 40. cit. & FORM. CONC. p. 597. 580. Conversionem autem hominis operatur Spiritus sanctus - - neque ad illius predicationem aures obturentur.

THES. XLIII. Illuminatio non est renovatione seu sanctificatione ordine posterior, sed prior, ut nemo sanctificetur, nisi fuerit antea illuminatus.

Hunc ordinem observat

CATECH. MIN. p. 372. Sed Spiritus S. per Evangelium me vocavit, suis donis illuminavit, in recta fide sanctificavit & conservavit. Item FORM. CONC. p. 673. Sic autem eum (hominem DEUS) trahit, ut ex intellectu cecato, illuminatus fiat intellectus, & ex rebeli promissa & obediens voluntas.

THES. XLIV. Regeneratio & vivificatio spiritualis non infert substantialem quandam in homine mutationem, sed accidentalem duntaxat secundum qualitates, ut, hominem regenitum ab irrogenito specie differre, nullatenus dici possit.

Videatur.

FORM. CONC. p. 649. In tertio articulo fidei nostre Christiana de sanctificatione - - populum suum salvum faciat à peccatis eorum. Et p. 675. Hoc enim certissimum est, in vera conversione - - & contra carnem pugnet. Itidem p. 679. Conversio autem hominis talis est immutatio - - potest oblatam gratiam apprehendere.

THES. XLV. Caput VII. Epistolæ ad Romanos loquitur de Paulo ut jam regenito, cujus exemplo ostenditur, regenerationem non tollere absolute omnem, quæ à reliquiis & radice peccati est, in renatis imperfectionem. Ita & explicat

FORM. CONC. p. 673. 674. Quando vero jam homo est conversus - - Servio igitur mente legi DEI, carne vero legi peccati. Ut & p. 679. Manet quidem etiam in renatis rebellio - - quod lex illa in membris legi mentis repugnat.

THES. XLVI. Non est peccatoribus, quamdiu hanc vitam vivunt, peremptorius quidam terminus à DEO constitutus, intra quem poenitentiam

tiam agere eos oporteat, ita ut, elapso eo, ad pœnitentiam redire nequeant, etiamsi velint, omni gratiâ divinâ illis denegata: sed uti gratia divina non solum ratione personarum, sed & temporis, quamdiu hæc vita hominum durat, universalis est; ita DEus convertere eos semper vult, quoties ac quando revertuntur.

Expresse sic

AUG. CONF. Art. XII. p. 12. De pœnitentia docent, --- absolutionem impertiri debeat. Et p. 13. Damnantur & Novatiani, qui volebant absolvere lapsos post Baptismum redeuntes ad pœnitentiam.

THES. XLVII. Pœnitentiæ duæ sunt partes: contritio atque fides. Hanc quidem solum operatur Evangelium, istam verò sola Lex. Quando igitur ~~peccator~~ pro solâ contritione sumitur vocabulum pœnitentiæ, tum Evangelium propriè & strictè dictum concio pœnitentiæ dici non potest.

Docet hoc

FORM CONC. p. 591. sqv. Art. V. tot. Sic & pag 713. 714. Credimus, docemus, & confitemur unanimi consensu: quod lex -- à morte omnibusque aliis peccati suppliciis liberemur, & in æternum salvemur.

THES. XLVIII. Etiam si non ignoremus, privatam illam confessionem, quomodo in Ecclesiis nostris in usu est, non habere expressum in Scripturis mandatum divinum; quoniam tamen Scripturæ non contrariatur, & multiplicem præstat utilitatem, idcirco eam non abrogandam, sed retinendam in Ecclesiâ esse docemus.

Cum

AUG. CONF. Artic. XI. p. 12. De Confessione docent, quod absolutio privata in Ecclesiâ retinenda sit. APOL. A. C. p. 181. Nam & nos confessionem retinemus --- qui privatam absolutionem assernantur. Et ART. SMALC. p. 331. Cum absolutio & virtus clavium --- examinetur, & instituitur in doctrina Christiana. Conf. quoque CATECH. MIN. p. 378. 379. 380.

THES. XLIX. Iustificatur homo solâ fide meritum Christi apprehendente, nec ulla nostris operibus heic causalitas competit, quare & ab istâ phrasi: *Fides operosa*; vel: *Fides per opera efficax & viva est causa justificationis*; abstinendum est, ne opera ullo modo ad justificationem ut causa referantur.

Ita

AUG. CONF. Art. VI. p. 11. Item docent, quod fides illa debeat --- gratiâ

gratis accipiens remissionem peccatorum. Et Art XX. p. 16. Principio, quod opera nostra non possint --- Ego sum via, veritas & vita. Prolissimè APOL. A. C. Art. II p. 60. sqv. Deinde & FORM. CONC p. 584. Credimus igitur, docemus & confitemur, hoc ipsum nostram esse coram Deo justitiam --- fides illa nobis ad justitiam imputatur. Et p. 587. Fidem ideo salutem nobis conferre, quod novitas illa, --- absque eorum præsentia hominem justificari non posse. Tandem & p. 687. Sed & hoc diligentissimè observandum est, --- & de justificatione agere.

THES. L. Minimè tamen dicimus, ut falso nobis imputatur, fidem mortuam, quæ per opera se non ostendit, justificationis causam esse, aut hominem justificari, modò se credere dicat, etiam in peccatis proæreticis perseveret. Hanc enim veram fidem non esse, credimus atque docemus.

Nempe

FORM. CONC. p. 568. Credimus, docemus, & confitemur, etsi antecedens contritio, --- quin charitatem & spem semper secum habeat. Ita & p. 688. Quare vera & salvans fides in eis non est, --- aut rursus justitiam fidei amiserit, ut Johannes testatur.

THES. LI. Justificatio nostra coram DEO non consistit in collatione cujusdam justitiæ habitualis in hærentis, sed in imputatione justitiæ Christi, & non-imputatione seu remissione propriæ injustitiæ nostræ.

Expressè

FORM. CONC. p. 585. Credimus, docemus & confitemur, vocabulum (justificare) phrasi Scripturæ S. --- quæ a fidei justificatione rectè discernitur. Et p. 586. In dictis Prophetis & Apostolicis, ubi de justificatione --- re ipsa coram DEO justos fieri. Item p. 587. Credentes in Christum coram DEO justificari --- partim verò per inchoatam novam obedientiam. Item & p. 685. Vocabulum igitur justificationis in hoc negotio --- sed hæc rectè à se invicem discernantur; Et alibi.

THES. LII. Sedulo cavendum est in Ecclesiâ purâ, ut Articulus de justificatione ab erroribus illibatus integerque conservetur: Quare, quæ de justificatione agitantur controversiæ, non tam levis ponderis æstimari debent, sed omninò magni gravissimique momenti sunt, in quibus Adversariis cedendum nec in minimis est.

Ita

Ita judicat

APOL. A. C. p. 60. Cum autem in hac controversia precipuus locus Doctrina --- eripiunt piis conscientis propositas in Christo consolationes. Nec minus FORM. CONC. p. 683. Hic autem articulus, de iustitia fidei, precipuus est --- paululum fermenti totam conspersionem fermentat.

THES. LIII. Quamquam Regeneratio, justificatio & Renovatio simul fiant, haud parum tamen differentiarum inter istos actus intercedit, ac ita ordine sequuntur, ut primum sit regeneratio, deinde justificatio, tum demum Renovatio. Quapropter hæc vocabula confundenda non sunt, ne ipsi illi actus confundantur, unde necessario error in Articulo de Justificatione oritur.

Observari hoc vult

FORM. CONC. p. 585. Credimus, docemus & confitemur, vocabulum (justificare) phrasi Scriptura S. --- qua à fidei justificatione rectè discernitur. Et clarius p. 685. 686. Cum autem interdum vocabulum Regenerationis pro vocabulo justificationis --- pro sanctificatione & renovatione (qua fidei justificationem sequitur) usurpatur. p. 692. Denique has formulas teneamus, --- ex eà verè renovatione & sanctificatione deinceps fructus, hoc est, bona opera sequuntur

THES. LIV. Licet Renovatio à parte DEI sit actio perfecta; non tamen homo in hac vitâ, propter inhærentem peccati radicem, perfecte renovari, aut supremum perfectionis gradum attingere potest, ut sine peccato sit, legemque DEI perfecte impleat.

Videatur

APOL. A. C. p. 91. Tota Scriptura, tota Ecclesia clamat, legi non satis fieri, --- dubitat de DEI misericordia &c. FORM. CONC. pag. 68. Similiter & renovatio seu sanctificatio --- & nondum omnibus numeris absoluta. Et p. 690. Cum enim inchoata illa iustitia seu renovatio --- coram DEI iudicio consistere non potest.

DE FIDE & BONIS OPERIBUS.

THES. LV. Ad fidem in Christum necessario, tanquam primus ejus gradus aut quasi pars constitutiva, pertinet notitia de Christo, ut nemo credere in illum possit, qui ipsum non cognoverit.

C

Insinuant

Infinuant eam

SYMB. APOST. uti & **NICEN.** doctrinam de Christo cognoscendam exhibentia. Involvit etiam eam in fide **APOL. A. C.** p. 68. *Sed illa fides, qua justificat, non est tantum notitia historiae.* Item pag. 69. *Fides significat non tantum notitiam historiae.*

THES. LVI. At falso accusantur à quibusdam Ecclesiae nostrae Doctores, quasi non veram fidem praedicent, sed solummodò notitiam atque assensum.

Contrarium testantur

APOL. A. C. p. 68. 69. *Sed illa fides, qua justificat non est tantum notitia - . . accipere oblatam promissionem remissionis peccatorum & justificationis.* **FORM. CONC.** p. 585. *Credimus praeerea, docemus, & confitemur, fidem illam justificantem - - & aeternam salutem consequamur.* p. 701. *Fides justificans est viva - - fiduciam sibi eripi pateretur.*

THES. LVII. Nec minùs falsò accusantur, quasi fidem solum crepent, bonorum autem operum nullam habeant rationem, nec ad eorum exercitium homines adhortentur.

Cui imputationi respondet

AUG. CONF. Art. XX. p. 15. 16. *Falso accusantur nostri, - - qua opera in quâlibet vocatione DEO placeant.* Et **APOLOG.** p. 81. *Nos quoque dicimus, quod dilectio - - sed fides per dilectionem efficitur.* Item **FORM. CONCORD.** p. 591. *His enim postremis temporibus non minus necessarium - - damnationem incurrere possunt.* Et p. 701. *Quare eorum, quae revera bona sunt - - de fide & bonis operibus garrit & negatur. Quae doctrina in hunc usque diem, quae DEI gratia est, in Ecclesiis nostris personat.*

THES. LIX. Oratio Dominica, ab Autore suo sic dicta, verè ut formula precandi à Christo nobis praescripta est, ideoque rectè à Christianis usurpatur.

Fatetur ipsum

CATECH. MAJ. p. 505. *Sed enim, ne nobis obscuram foret, - - Jesus Christus ipse nos rationem & verba orandi docuit.* Et p. 509. 510. *Præter hac etiam hoc ipso ad orandum - - pro qua totius orbis divitiis commutare non debeamus.*

De

DE VERBO & SACRAMENTIS.

THES. LIX. Verbum & Sacramenta sunt efficacia fidei sive conferendæ sive confirmandæ media, à DEO hominibus data, ut per illa gratiam consequantur.

Expresse

AUG. CONF. Art. V. p. 11. *Nam per verbum & Sacramenta - - - qui audiunt Evangelium. Ut & Art. XIII. p. 13. De usu Sacramentorum docent - - - quæ per Sacramenta exhibentur & ostenduntur. ART. SMALC. p. 331. 332. Et in his, quæ vocale & externum Verbum concernunt, - - - nec quid statuant, sciunt. Nec non FORM. CONC. p. 670. 671. Propterea DEUS pro sua ineffabili bonitate - - - atque in ipsis & velle & perficere operari vult.*

THES. LX. Non equidem DEUS in Novo Testamento nobis Leges Ceremoniales præscripsit; haud tamen Ecclesiæ denegata est potestas ceremonias certas ad ordinem bonum & decorem facientes liberè ordinandi. Quæ quando præscriptæ sunt, ut sit in Constitutionibus Ecclesiasticis, omninò observari debent: in gratiam autem Adversariorum sub necessitatis quâdam specie id postulantium abrogandæ non sunt.

Ita

AUG. CONF. Art. XV. p. 13. *De ritibus Ecclesiasticis docent - - - certa feria, festa, & similia. Et APOL. p. 209. Cæterum ritus humanos observabant - - - eamque ob causam necessaria est. Deinde & FORM. CONC. p. 615. Credimus, docemus & confitemur, Ecclesia DEI, ubi vis terrarum, - - - & hostibus Verbi DEI in nos permisit. Prolixius autem p. 791. 792. 793.*

THES. LXI. Sacramenti vocabulum, utut scriptutarium non sit, sed è re militari desumptum, quia tamen rem eo denotatam aptissimè exprimit, retineri in Ecclesia potest. Non verò usum ejus absolutæ necessitatis esse dicimus, quin abstineri ab eo possit, modò non, qui ipsum improbant, cum nomine ipsam rem sublatam eant, contra quos igitur usus illius defendendus est.

Utuntur.

LIBRI SYMBOL. omnes singulique vocabulo Sacramenti passim sapissime.

C 2

piissime. Interim APOL. A. C. p. 202. addit : *Nemo vir prudens de numero aut vocabulo magnopere rixabitur, si tamen illa res retineantur, quæ habent mandatum DEI & promissiones.*

THES. LXII. Infantum Baptismum necessarium esse, asserimus, si quidem frustra negatur, infantes Baptismi capaces esse.

Expresse

AUG. CONF. Art. IX. p. 12 De Baptismo docent --- affirmant pueros sine Baptismo salvos fieri. Sic & APOL. p. 156. Nonus articulus approbatus est --- quia salus cum Baptismo offertur. ART. SMALC. p. 329. De paedobaptismo docemus, --- & promissionis illius annunciationem. CATECH. MAJ. p. 544. 545. Hoc verò loco occurrit questio, --- nobis eripient aut subvertent unquam. Tandem etiam FORM CONC. p. 613. 826. rejicit Anabaptisticum errorem, quod docent, infantes non esse baptizandos, donec usum rationis habeant, & fidem suam ipsi confiteri possint.

THES. LXIII. Etiam indigni, licet fructus & effectus ejusdem participes non fiant, ore corporis accipiunt in S. Coenâ Dominicâ verum atque substantiale corpus & sanguinem Christi.

Sic docent

AUG. CONF. Art. X. p. 12. ART. SMALC. p. 330. De Sacramento Altaris sentimus, --- sed etiam ab impiis Christianis. FORM. CONC. p. 600. 601. Credimus, docemus, & confitemur, quod non tantum verè in Christum credentes --- & dignorum conviviarum operatur. Et p. 744. 745. Impii vero idem corpus --- ut homo Christianus ea sine horrore non recitare possit.

DE ECCLESIA & STATIBUS HIERARCHICIS.

THES. LXIV. Distinctio Ecclesiæ in visibilem & invisibilem satis fundamenti in Scriptura habet, & quia ad naturam Ecclesiæ ritè explicandam haud parum utilitatis affert, non est sugillanda, sed necessariò retinenda.

Conferantur.

AUG. CONF. Art. VII. & XIX. p. 11. APOL. A. C. p. 144. Concedimus
enim

*enim, quod hypocrita & mali - - - Sed principaliter est societas fidei
& Spiritus Sancti, in cordibus.*

THES. LXV. Exterior hominum sanctitas non est vera veræ Ecclesiæ nota; sed genuinæ ejus notæ sunt pura Verbi prædicatio & legitima secundum institutionem Christi Sacramentorum administratio.

ita.

AUG. CONF. Art. VII. p. 11. Et APOLOG p. 144. 145. *Sed principaliter est societas fidei - - - & administrationem Sacramentorum consentaneam Evangelio Christi. Item & p. 148. Et addimus notas, puram doctrinam Evangelii, & Sacramenta.*

THES. LXVI. Ministerium Ecclesiasticum ordinatum ac constitutum ab Ecclesiâ summè necessarium est, ut sine vocatione Ecclesiæ nemini ordinariè ac citra necessitatem Verbum prædicare aut Sacramenta administrare liceat.

Docet hoc

AUG. CONF. Art. XIV. p. 13. coll. ART. SMALC. p. 353. *Nam ubique est Ecclesia - - - Ecclesiam retinere jus eligendi & ordinandi ministros.*

THES. LXVII. Quia Verbum & Sacramenta ab ipso DEO, tanquam causa efficiente principali, efficaciam suam, eamque verè divinam, habent, Ministerium Verbi & Sacramentorum etiam ab impiis Ministris administratum, quoadusque Verbum pure prædicant & Sacramenta legitime administrant, in se efficax est.

Expresse ita.

AUG. CONF. Art. IIX. *Quamquam Ecclesia propriè - - - ministerium malorum inutile & inefficax esse. APOLOG. p. 144. Concedimus enim quod hypocrita & mali - - - in Ecclesia dominetur & gerat officia.*

THES. LXIIX. De rebus civilibus Ecclesiæ nostræ docent, quod legitime ordinationes civiles sint bona opera DEI, quod Christianis liceat gerere Magistratus, exercere judicia, judicare res ex Imperatoriis & aliis presentibus legibus, supplicia jure constituere, jure bellare, militare, lege contrahere, tenere proprium, iusjurandum postulantibus Magistratibus dare, ducere uxorem, nubere.

C 3

Sunt

Sunt expressa

AUG. CONF. Art. XVI. p. 14. verba, quibus subjungitur anti-thesis: *Damnant Anabaptistas - - magis debent obedire DEO, quam hominibus, Act. V. v. 29. Vid. & APOL. p. 214. 215. 216. Articulus XVI. recipiunt Adversarii - - foris autem probare statum civilem. Conf. quoque FORM. CONC. p. 624 ubi occurrunt Articuli Anabaptistici, qui judicantur in Politia intolerabiles.*

THES. LXIX. Status conjugalis est ordinatio divina: ideoque impium est eum vocare statum bestialem.

Disertè

AUG. CONF. p. 33. 34. *Primum de his, qui matrimonia contrahunt - - qui obtemperant huic mandato & ordinationi DEI. APOLOG. pag. 241. Celibatum ideo predicant se requirere - - quasi celibatus magis mereatur justificationem, quam conjugium. Prolixius CATECH. MAJ. p. 455. 456. Quamobrem & a nobis requirit - - hic quoque gratia Dei opus est, ut cor quoque castum sit.*

THES. LXX. Possessio & proprietas rerum nullo modo adversatur Christianismo, quid? quod communio bonorum pro præsente hominum Rerumque publicarum conditione introduci atque fraderi non debeat. Videatur.

APOLOG. A. C. p. 216. 217. *Vanissimum & hoc est, quod sit perfectio christiana non tenere proprium - - quatenus eos Magistratus seu leges approbans.*

DE NOVISSIMIS.

THES. LXXI. Judicium extremum statim excipiet resurrectionem mortuorum, quæ non particularis, sed universalis erit: adeoque nullum sperandum est Regnum Chiliaisticum.

Expressè

AUG. CONF. Art. XVII. p. 14. *Damnant & alios, qui nunc spargunt judaicas opiniones - - ubique oppressis impiis.*

THES. LXXII. Uti beatitudo beatorum; ita & damnatio damnatorum

torum æterna erit, i. e. sine fine duratura, ut nulla unquam ab eadem liberatio damnatis promitti aut contingere possit.

Disertè

AUG. CONF. l. c. Item docent, quod Christus apparebit - - hominibus damnatis ac diabolis finem poenarum futurum esse. Quæ repetantur in APOLOG pag. 217. Articulum XVII. recipimus adversarii - - ne cum diabolo sine fine crucientur.

Tantum pro præsentè instituto hac vice:

Interim sit

Soli Trinuni DEO Gloria!

EPILOGUS

Ad

Benevolum Lectorem.

Quandoquidem præmissæ Theses, privatis exercitiis Disputatoriis destinatæ, ac iterata nunc vice publicis typis commissæ, non omne complent chartæ spatium, haud inconsultum duxi, de instituti hujus ratione pauca quædam in calce adijcere, quæ & Cl. meis Commilitonibus usui esse, & Lectores, si ubi hæc pagellæ in aliorum fortè manus inciderint, de scopo nostro certiores reddere queant. Quantum videlicet controversiarum ab aliquo tempore nonnulli, qui se veræ ejus membra jactant atque videri gestiunt, Ecclesiæ nostræ moverint, adeò in promptu est, ut nec lippis, quod ajunt, aut tonforibus ignotum esse possit. Quas igitur ritè ac decenter tractare ut affresiant Studiosi juvenes, Ecclesiæ non parum interest: quamobrem potiores illarum plurimasque in hoc velut fasciculo colligere atque privatis examinibus in materiam disputandi suppeditare jam ante triennium incepti. Ne autem credat quis, velim, Librorum Ecclesiæ nostræ Symbolicorum allegationem eum in finem singulis additam Thesibus fuisse, ut probationis loco habeatur: quin longe alius illius propositus nobis fuerit scopus. Ecquis enim, in Ecclesiâ nostrâ Symbola illius pro principio doctrinæ aut normâ controversiarum unquam venditavit? Interim utile ducendum est, quando doctrinæ cum totâ Eccle-

si

ſua conſenſus monſtratur. Et quoniam ſalutariter ſic introductum in
 Eccleſia eſt, ut, qui ad publicum in eâ docendi munus adſpirant, ante-
 quam ad illud admittantur, ad Symbolicos illius Libros adſtringi de-
 beant: quis non fatebitur, perutile eſſe, quando Theologiæ Cultores
 ad frequentioreſ eorummet lectionem manuducuntur, ac eosdem e-
 volvendi & relegendi, quotieſcunqve commodè fieri poteſt, illis occaſio
 datur. Inſuper ad hoc quoque reſpeximus, ut agnoſci ab omnibus poſ-
 ſit, eſſe quosdam Lutheranos, non re, ſed nomine, quos tali modo
 nefandæ ſuæ ab Eccleſiæ noſtræ in doctrinæ conſenſu defectionis admo-
 nuiffe, conveniens erat, ut ne prætenſo Lutheranorum nomine ſimpli-
 cioribus imponant, in varios ſæpeque ſat graves ac pernicioſos erro-
 res eosdem incautos ſeducendo. Habebunt igitur, qui Eccleſiæ no-
 ſtræ ſincere addiſti ſunt, velut in compendio quodam ex Symbolicis
 Libris collectam eam doctrinam, quæ in Eccleſiâ noſtra, & quidem ab
 illis iſtis, qui ſeſe illius membra venditant, ſummo cum innovandi
 pruritu ac deteſtanda animorum acerbitate, hodie impugnatur. DEUS AL-
 tiſſimus, Eccleſiæ ſuæ Auctor Doctorque ſupremus, faxit, ſalutifera do-
 ctrina, reſpreſſis hoſtium ejus inſultibus, ad extremum uſque diem pu-
 ra incorruptaque, prout eandem nobis revelatam voluit, conſer-
 vetur, ut uno omnes ore Dominum confeſiteamur, o-
 mnisq; anima eum laudet ſine

FINE.

HIERARCHICIS & NOVISSIMIS.

unt expressa
 4. verba, quibus subjungitur anti-thesis:
 -- magis debent obedire DEO, quam
 hominibus, Vid. & APOL. p. 214. 215. 216. Articulus
 XVI. recipiunt Conf. A2 B2
 lem. Conf. A2 B5
 culi Anabapti
 THES. LXIX. S. 306
 pium est cum vocare

AUG. CONF. p. 33. de his, qui matrimonia contra
 hant --- qui o mandato & ordinationi DEI.
 APOLOG. pag. 24. dea predicant se requirere ---
 quasi celibatus mag. ificationem, quam conjugium.
 Prolixius CATECH. 456. Quamobrem & a nobis
 requirit --- hic qu opus est, ut cor quoque ca
 stum sit.

THES. LXX. Possessio & um nullo modo adversatur
 Christianismo, quid? quod con pro presente hominum
 Rerumque publicarum conditione trahi non debeat.

APOLOG. A. C. p. 216. 217. oc est, quod sit perfectio
 christiana non tenere proprii nus eos Magistratus
 seu leges approbant.

DE NOVI

THES. LXXI. Judicium extremum resurrectionem
 mortuorum, quæ non particularis, sed un adeoque nul-
 lum sperandum est Regnum Chylasticum.

Expressè
 AUG. CONF. Art. XVII. p. 14. Damna nunc spar-
 gunt judaicas opiniones --- ubique op o damna-
 THES. LXXII. Uti beatitudo beatorum; torum